

Ex/CBCS/SANS/UG/CORE/5.2/2024

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2024

(3rd Year, 5th Semester)

SANSKRIT (HONOURS)

COURSE : XII

(Smriti Literature)

Full Marks : 30

Time : 2 Hours

The figures in the margin indicate full marks.

विभाग:-क

1. त्रयाणामुत्तरं सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च लेखनीयम्। 1×3=3

(क) कः किमर्थं दण्डमसृजत्?

(ख) दण्डस्य विभ्रमात् किं भवितुमर्हति मनुमतानुसारं लेखनीयम्।

(ग) इङ्गितमित्यस्य कोऽर्थः ?

(घ) शिलः-पदस्यार्थः कुल्लूकमतानुसारं लेखनीयः।

(ङ) तौर्यत्रिकमित्यस्यार्थः निरूप्यताम्।

(2)

2. निम्नोक्तेषु प्रश्नेषु द्वयोः समाधानं कार्यम्। $6 \times 2 = 12$
- (क) “तैः सार्द्धं चिन्तयेन्नित्यं....।”
अत्र ‘तैः’ पदेन केषां ग्रहणम्? तेषां गुणा उलिख्यन्ताम्। तैः सार्द्धं
कः किं नित्यं चिन्तयेत् कुल्लूकमतानुसारं लिख्यताम्।
 $1 + 1 + 4 = 6$
- (ख) दूतस्य गुणाः कार्याणि च उलिख्यन्ताम्। कीदृशो दूतो राज्ञः
प्रशस्यते? $2 + 2 + 2 = 6$
- (ग) सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। $3 \times 2 = 6$
- (i) अद्यात् काकः पुरोडाशं श्वाऽवलिह्याद्धविस्तथा।
स्वाम्यञ्च न स्यात् कस्मिंश्चित् प्रवर्तताधरोत्तरम्॥
- (ii) व्यसनस्य च मृत्योश्च व्यसनं कष्टमुच्यते।
व्यसन्यधोऽ धो व्रजति स्वर्यात्यव्यसनी मृतः॥

विभागः—ख

3. त्रयाणामुत्तरं सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च लेखनीयम्। $1 \times 3 = 3$
- (क) याज्ञवल्क्यसंहितायाः टीकायाः टीकाकर्तुश्च नाम लिख्यताम्।
- (ख) लिखितप्रमाणं कतिविधम्? मिताक्षरानुसारं तेषामुल्लेखनीयम्।
- (ग) आधिरित्यस्य कोऽर्थः?
- (घ) कीदृशो व्यवहारो न सिद्ध्यति?
- (ङ) पूगा : इत्यस्यार्थः मिताक्षरानुसारं लेखनीयम्।

(3)

4. निम्नोक्तेषु प्रश्नेषु द्वयोः समाधानं कार्यम्। $6 \times 2 = 12$
- (क) अभियोगमनिस्तीर्य नैनं प्रत्यभियोजयेत्।
- (i) अभियोग-इत्यस्य कोऽर्थः। एनमिति पदेन कस्य ग्रहणम्?
प्रत्यभियोजयेदित्यनेन किं ज्ञातव्यम्? कुत्र प्रत्यभियोगं
कुर्यात्? किमर्थञ्च? $1 + \frac{1}{2} + 1 + 1 \frac{1}{2} + 1$
- (ii) प्रतिभूरित्यर्थः मिताक्षरानुसारं निरूप्यताम्। 1
- (ख) (i) अभियोगेऽथ साक्ष्ये वा को दुष्टः इति परिकीर्तितः? 4
- (ii) कदा कुत्र वा सद्य एव विवादयेत्? 2
- (ग) (i) सपणविवादविधिरालोच्यताम्। 3
- (ii) आगमप्रमाणस्य गुरुत्वं विचार्यताम्॥ 3

★ ★ ★